

แหล่งแร่ทองคำในประเทศไทย

แหล่งแร่ทองคำในประเทศไทย อาจกล่าวได้ว่าพบในทุกภาคของประเทศ มีทั้งที่เป็นแร่ปฐมภูมิ (Primary ore) และแร่ทุติยภูมิ (Secondary ore) แร่ปฐมภูมิ เป็นแร่ที่พบเป็นสายแร่ (Vein) และแร่ที่อยู่ในทางแร่ (in situ) ส่วนแร่ที่พบเป็นแร่ทุติยภูมินั้น เป็นแร่ซึ่งถูกพัดพาไปสะสมตัวอยู่ในลานแร่ (alluvium และ eluvial deposit) ซึ่งจะพบในชั้นกะสะ จากรายงานของ พ.อ.สมิคร บุราราช (๒๔๘๒) ได้ให้ความคิดไว้ว่า เส้นแนวของแหล่งกำเนิดแร่ทองคำในประเทศไทย แบ่งออกได้คร่าวๆ ดังนี้

แนวที่ ๑ จากอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย สุดเขตแดนของประเทศไทย ผ่านเชียงใหม่ พะเยา ลำปาง ลงมาทางทิศตะวันตกเฉียงใต้จนถึงอำเภอเกิน จังหวัดลำปาง และอำเภอลอง จังหวัดแพร่

แนวที่ ๒ จากทิศตะวันออกของจังหวัดเชียงใหม่ ถึงอำเภอสี จังหวัดลำพูน

แนวที่ ๓ จากเชียงคาน จังหวัดเลย ผ่านหล่มสัก เพชรบูรณ์ ลพบุรี ลงมาทางใต้จนถึงจังหวัดราชบุรี

แนวที่ ๔ จากบ่อทอง กบินทร์บุรี ผ่านสระแก้ว วัฒนานคร ไปถึงพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

แนวที่ ๕ จากพระเจดีย์สามองค์ ยอคน้ำแควน้อย จังหวัดกาญจนบุรี ลงมาทางใต้ถึงจังหวัดราชบุรี

แนวที่ ๖ จากเพชรบุรีลงไปทางใต้ผ่านประจวบคีรีขันธ์ บางสะพาน ถึงจังหวัดชุมพร

แนวที่ ๗ จากจังหวัดยะลาลงไปทางใต้ผ่านโต๊ะโม๊ะ จังหวัดนราธิวาส เข้าเขตมาเลเซีย

แหล่งแร่ทองคำในประเทศไทยมักพบว่ามีความสัมพันธ์กับหินไดออไรต์และหินแกรนิต

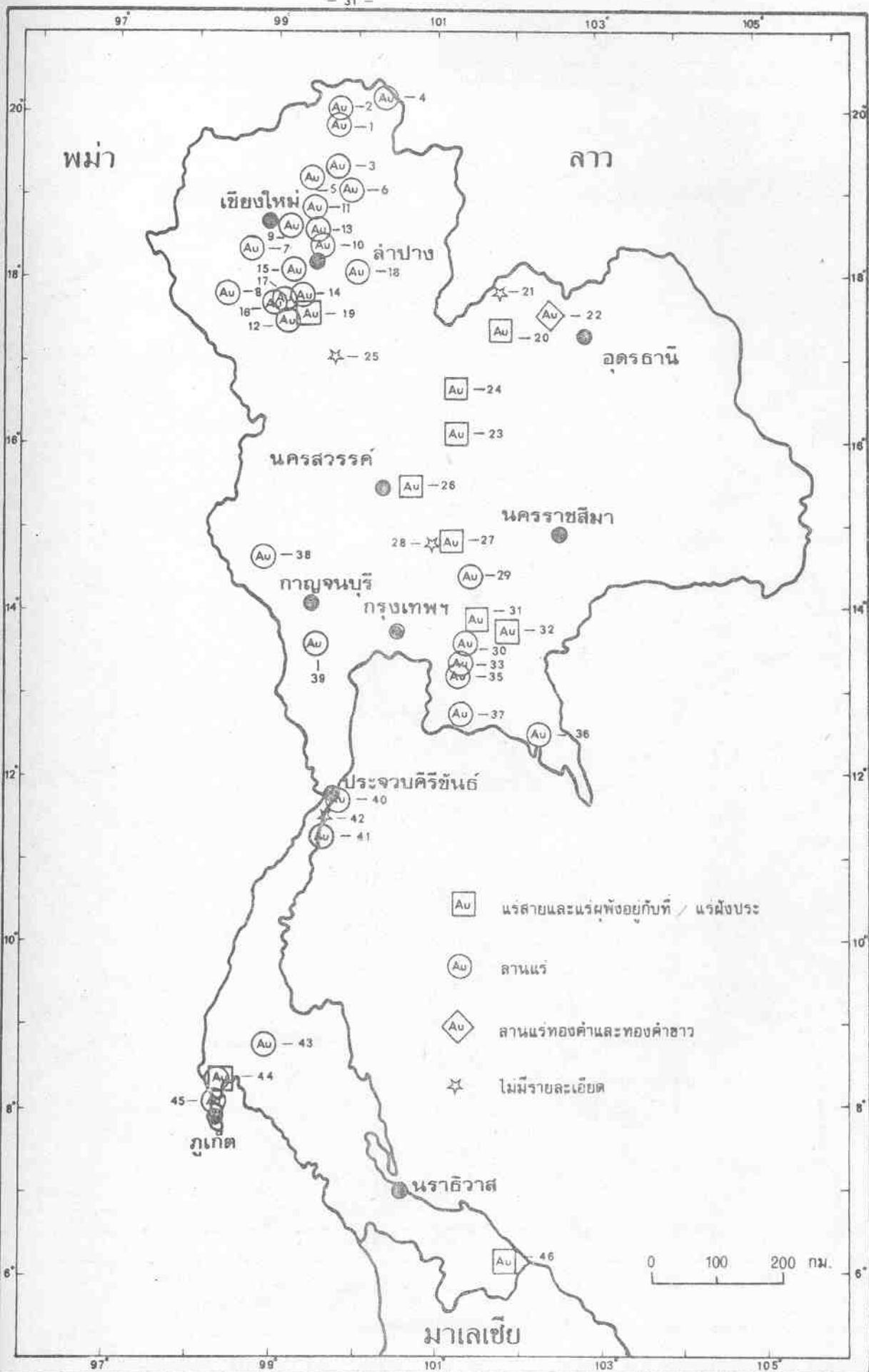
ดร.โพยม อรรถยกานนท์ ได้ให้ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับแร่ทองคำในไทยว่า ในบริเวณแหล่งแร่ดีบุก มักพบทองคำปะปนด้วยเสมอ แร่เหล่านี้มีกำเนิดจากหินแกรนิตเป็นส่วนใหญ่ และจะพบมีทองคำมากขึ้น ในบริเวณหินแกรนิตสีเข้มค่อนข้างดำหรือเป็นหินไดออไรต์ และบริเวณที่มีหินปูนเข้ามาเกี่ยวข้อง

บริเวณที่พบทองคำในประเทศไทย*

๑.	อำเภอเมือง	จังหวัด เชียงราย
๒.	อำเภอแม่จัน	จังหวัด เชียงราย
๓.	อำเภอพาน	จังหวัด เชียงราย
๔.	อำเภอเชียงแสน	จังหวัด เชียงราย
๕.	อำเภอเวียงป่าเป้า	จังหวัด เชียงราย
๖.	อำเภอเมือง	จังหวัด พะเยา
๗.	อำเภอจอมทอง	จังหวัด เชียงใหม่
๘.	อำเภออมก๋อย	จังหวัด เชียงใหม่
๙.	อำเภอสันกำแพง	จังหวัด เชียงใหม่
๑๐.	อำเภอเมือง	จังหวัด ลำปาง
๑๑.	อำเภอรังเหนือ	จังหวัด ลำปาง
๑๒.	อำเภอเถิน	จังหวัด ลำปาง
๑๓.	อำเภอแจ้ห่ม	จังหวัด ลำปาง
๑๔.	อำเภอสบปราบ	จังหวัด ลำปาง
๑๕.	อำเภอเสริมงาม	จังหวัด ลำปาง
๑๖.	อำเภอลี้	จังหวัด ลำพูน
๑๗.	กิ่งอำเภอทุ่งหัวช้าง	จังหวัด ลำพูน
๑๘.	อำเภอลอง	จังหวัด แพร่
๑๙.	อำเภอรังษี	จังหวัด แพร่
๒๐.	อำเภอเมือง	จังหวัด เลย
๒๑.	อำเภอเชียงคาน	จังหวัด เลย
๒๒.	อำเภอบ้านผือ	จังหวัด อุดรธานี
๒๓.	อำเภอเมือง	จังหวัด เพชรบูรณ์
๒๔.	อำเภอหล่มสัก	จังหวัด เพชรบูรณ์
๒๕.	อำเภอทุ่งเสลี่ยม	จังหวัด สุโขทัย

๒๖.	อำเภอน้ำใส	จังหวัดนครสวรรค์
๒๗.	อำเภอโคกสำโรง	จังหวัดลพบุรี
๒๘.	อำเภอบ้านหมี่	จังหวัดลพบุรี
๒๙.		จังหวัดสระบุรี
๓๐.	กิ่งอำเภอสนามชัย	จังหวัดฉะเชิงเทรา
๓๑.	อำเภอภินทรบุรี	จังหวัดปราจีนบุรี
๓๒.	อำเภอสระแก้ว	จังหวัดปราจีนบุรี
๓๓.	อำเภอพนัสนิคม	จังหวัดชลบุรี
๓๔.	กิ่งอำเภอบ่อทอง	จังหวัดชลบุรี
๓๕.	อำเภอบ้านบึง	จังหวัดชลบุรี
๓๖.	อำเภอท่าใหม่	จังหวัดจันทบุรี
๓๗.	อำเภอแก่ง	จังหวัดระยอง
๓๘.	อำเภอทองผาภูมิ	จังหวัดกาญจนบุรี
๓๙.	อำเภอจอมบึง	จังหวัดราชบุรี
๔๐.	อำเภอเมือง	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๔๑.	อำเภอบางสะพาน	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๔๒.	อำเภอทับสะแก	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๔๓.	กิ่งอำเภอพนม	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๔๔.	อำเภอตะกั่วทุ่ง	จังหวัดพังงา
๔๕.		จังหวัดภูเก็ต
๔๖.	อำเภอโต๊ะไม้	จังหวัดนครราชสีมา

* ดูรายละเอียดแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้จากตารางที่ ๔

รูปที่ 3 แสดงแหล่งแร่ทองคำในประเทศไทย

